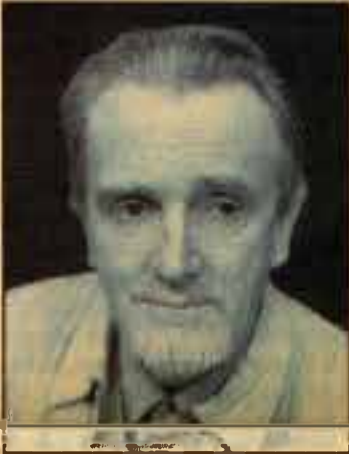

De verguisde Jan Hanlo

Hans Renders, 'Jan Hanlo en de goegemeente'. Stichting 'Ik noem je', 10 euro.

Ook Limburg heeft een profeet die niet in eigenland wordt geëerd: de dichter Jan Hanlo (1912-1969). Bij de verschijning van zijn door Hans Renders geschreven biografie in 1998 dropten sommigen zelfs verontwaardigde brieven bij de Limburgse kranten. 'Pedofiel' Hanlo, vond men, kreeg met zo'n biografie al te veel eer en verdiende hoogstens het doodswijgen. Het werd nog bonter. In Valkenburg draaiden de vroede vaders een eenmaal genomen besluit tot het vernoemen van een straat naar Jan Hanlo terug toen bleek dat dit kind van hun Geulstadje in de gevangenis had gezeten. Hanlo past kennelijk te weinig in het burgerlijk stramien om hem postuum te eren. Maar zonder 'gekte' en bijbehorend strafblad zou Jan Hanlo nooit de geniale kunstenaar zijn geweest die hij naar mijn stellige overtuiging is. Wiedeze mening bestrijdt, zou bekeerd kunnen worden door Hans Renders. In mei 2001 hield de Hanlo-biograaf een lezing in Valkenburg voor/de Stichting 'Ik noem je' die zojuist als reactie op het bizarre gemeentebesluit was opgericht. De vereniging toot zich met de beginwoorden van een van Hanlo's bekende gedichten en tracht aldus een lieflijk geweld op de tegenstanders van haar held te plegen. Dat kan natuurlijk nog beter met een publicatie van genoemde lezing als eerste deeltje van de 'Broekhemse katernen', waarin hopelijk nog vele pleitre-

▲ Jan Hanlo

Foto GPD

des voor Hanlo's erfgoed zullen verschijnen.

Jan Hanlo werd niet in Valkenburg geboren, maar hij woonde er met onderbrekingen vrijwel zijn hele leven. Begin jaren dertig participeerde hij, zo beschrijft Renders, in Zuid-Limburgse kunstverenigingen en publiceerde Hanlo in locale bladen en blaadjes over film en jazz. Aanvankelijk stelde hij zich achter de katholieke smaakenzedelijke normen om de Valkenburgse goegemeente aan zich te binden. In zijn publicaties begin jaren dertig dreef hij geleidelijk van de openlijke belijdenis van de roomse boodschap af.

Hij hield die aan zijn lezers niet langer

meer als het wezen van de kunst voor. Niet op de inhoud, maar op de vorm komt het aan, zo is zijn overtuiging. Als in de jazz ligt de inhoud in de vorm besloten.

Hanlo's dichterschap is door die Valkenburgse publicaties voorbereid. Het goddelijke is Hanlo blijven zoeken in het pure en oorspronkelijke, in de jeugd vooral, waarvan hij nooit afscheid heeft kunnen nemen. Hij werd een unieke solist en leefde in een 'eemansuniversum', zoals bewonderende collega's hem wel karakteriseerden.

De gereglementeerde wereld veroordeelde zijn onwil om 'volwassen' te worden en na zijn dood is het niet anders. Gelukkig publiceerde de Stichting 'Ik noem je' de oprechte bekeringsbrochure van Renders. En mocht deze niet overtuigen, dan wacht nog altijd de euvorige Hanlo-biografie.

Rob Molin

Hanlo

Jan Hanlo-biograaf Hans Renders hield in mei 2001 een inleiding over de schrijver tijdens een door de stichting 'Ik noem je' georganiseerde bijeenkomst in de Valkenburgse bibliotheek. Die stichting werd opgericht naar aanleiding van het hernoemen van de Jan Hanlohof in Valkenburg in Stiena Ruyterspark, en wil het literair erfgoed van Hanlo levend houden. Dat laatste doet ze nu door het uitgeven van een boekje met de tekst van Renders' inleiding. Het is getiteld *Jan Hanlo en de goegemeente*.

Hans Renders - Jan Hanlo en de goegemeente. Verkrijgbaar door 10 euro over te maken bankrek. 594069165 tnv stichting 'Ik noem je' o/vv 'boekje'.

Tijdsblad de Limburger 15-1-03

Limburgs Dagblad 11-12-02